

Deel I

Strategische raadsagenda Olst-Wijhe 2022-2026

Versie 5 juli 2022

Inleiding

Deze raadsagenda is tot stand gekomen op basis van inbreng van alle partijen in de gemeenteraad. De raadsagenda is algemeen geformuleerd en daarmee nog vooral een agenda van en voor de raad.

Vanuit de gemeenteraad van Olst-Wijhe werken we de komende jaren als fracties samen verder aan de versterking en doorontwikkeling van onze mooie gemeente, voor en samen met de samenleving. Wij hebben voor de komende periode in deze strategische raadsagenda de majeure opgaven benoemd, waar wij als raad nadrukkelijk bij betrokken willen zijn. Daarin maken we steeds aan de voorkant bewuste keuzes van de rol die we hebben en willen hebben, zoeken we de interactie met het college (en vice versa) en vanzelfsprekend met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Deze agenda is een agenda op hoofdlijnen. Over een deel van de onderwerpen zullen met het college (aanvullende) procesafspraken gemaakt worden. Deze worden in deze raadsagenda benoemd.

De raadsagenda is dynamisch en wordt jaarlijks in de aanloop naar de kadernota in het voorjaar geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd en concreter gemaakt. Op deze manier kunnen eventuele aanvullende ambities een plek krijgen als daarvoor financiële middelen nodig en beschikbaar zijn. Zowel op inhoud als de manier waarop we deze actualisatie vormgeven, kijken we of we deze agenda de komende jaren nog meer voor en van de samenleving kunnen laten worden, want de samenleving dat is waar we het uiteindelijk voor doen!

Programma Leefomgeving

Woningbouw

In de Woonvisie wordt ingehaakt op de nieuw gekozen bestuurlijke focus, waarbij wordt ingezet op een toekomstbestendige eigenzinnige woongemeente met een groei van 1000-1200 woningen in 10 jaar. Het Uitvoeringsprogramma en het Masterplan woningbouw worden ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Raad en college gaan in gesprek hoe we elkaar informeren en afstemming plegen over de uitvoering van het woningbouwprogramma. Doel is om als raad aan de voorkant goed geïnformeerd te zijn en duidelijkheid te krijgen over de voortgang en uitvoering van de woningbouwplannen. Dit geldt ook voor de voorbereiding van het Uitvoeringsprogramma en het Masterplan.

Als raad willen we vroegtijdig betrokken worden in grotere gebiedsontwikkelingen en bouwprojecten (wonen en bedrijventerreinen). Zoals verderop ook aangegeven bij het raadsbreed samenwerken, zien we hier niet alleen een rol van kaderstellen, besluiten en ons laten informeren, maar denken we ook graag vroegtijdig mee met college en de ambtelijke organisatie in dilemma's die spelen rondom opgaven.

Voor de verdere ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente wordt belang gehecht aan een integraal kader op structuurniveau waar voor onze gemeente voor de langere termijn een doorkijk wordt gegeven in welke gebieden ruimtelijk welke ontwikkelingen, herontwikkelingen en herstructureringen worden voorzien. We vragen het college een voorstel te doen aan de raad hoe te komen tot een dergelijk ruimtelijk strategisch kader.

De raad vindt het belangrijk dat de komende jaren voortvarend gewerkt wordt aan de uitvoering van het woningbouwprogramma om daarmee uitvoering te geven aan de ambitie om ons te ontwikkelen als een aantrekkelijke toekomstbestendige eigenzinnige woongemeente.

Vanuit de raad hebben en houden wij aandacht voor de woningbehoefte in de kleine kernen. Vanwege de leefbaarheid en het behoud van jongeren is het van belang dat ook daar waar mogelijk woningen gerealiseerd worden.

Klimaat en energie

Er worden afspraken gemaakt tussen raad en college over hoe de voortgang van de vastgestelde RES 1.0 en de vastgestelde Ruimtelijke visie duurzame energie met wind en zon wordt gedeeld en op welke momenten de raad een rol heeft in dit proces.

De fracties vragen het college de mogelijkheden te verkennen naar verduurzaming van de bestaande particuliere woningbouw en hiervoor met een voorstel te komen. De raad trekt hierin graag samen met het college op.

De fracties vinden het belangrijk een proactieve houding aan te houden over de ontwikkelingen in de energietransitie. Van belang daarbij is ook nieuwe ontwikkelingen te volgen en waar mogelijk deze te stimuleren.

Vitaal platteland

De gemeente Olst-Wijhe is een plattelandsgemeente. Daarbij hoort ook de plattelandscultuur. Dit DNA van onze gemeente vinden wij belangrijk. Bij doorgroei van onze gemeente is het belangrijk dat de ontwikkelingen in balans blijven met het behoud van onze dorps identiteit. Vitaal platteland beperkt zich dus niet tot de gebieden buiten de bebouwde kom.

Wij vinden een vitaal platteland belangrijk. Op het platteland spelen diverse ontwikkelingen, vooral in de agrarische sector, nu en in de toekomst. Daarom is het van belang een toekomstvisie te ontwikkelen op het veranderende ruimtegebruik op het platteland. Daarbij dient ook aandacht te zijn voor het samen met de agrarische sector ontwikkelen van alternatieve verdienmodellen. Afstemming met en waar mogelijk het samen optrekken met de naburige gemeenten zien wij daarbij als een kans.

Wij willen met het college een procesafspraken maken over hoe de gemeente een proactieve houding kan aannemen ten aanzien van het rijksbeleid, dat betrekking heeft op het platteland onder andere met betrekking tot de stikstofproblematiek en de gevolgen ervan voor de landbouw en het platteland in onze gemeente.

Onze gemeente is een groene gemeente. We moeten een balans zoeken tussen beheer van de natuur, de biodiversiteit en het gebruik c.q. benutten van de groene waarden voor recreatie ten behoeve van de inwoners van de gemeente, passerende bezoekers en dagrecreanten. Daar acteren we proactief op.

Veiligheid en ondermijning op het platteland is en blijft een belangrijk aandachtspunt.

Programma Samenleving

Sociaal domein

Het is van belang dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Kwetsbare mensen moeten we binnen de mogelijkheden die we hebben, niet laten vallen. Het is van belang om het sociaal beleid toekomstbestendig te maken (in verband met de toenemende vergrijzing). Daarom is het van belang te (blijven) zoeken naar nieuwe wegen in de hulp en ondersteuning. Blijvende aandacht voor sneller, beter en efficiënter.

Het is van belang om de positieve gezondheid van inwoners te bevorderen. Doel is het stimuleren van de fitheid van de samenleving: mentaal, fysiek, digitaal en economisch. Kwetsbare mensen moeten we niet laten vallen.

Jeugd heeft de toekomst. De raad vindt het bij het opstellen en uitvoeren van sociaal beleid van belang te kiezen voor een gezinsgerichte en sociale aanpak. Ook is belangrijk aandacht te geven aan schade/ achterstand in de sociale ontwikkeling van kinderen ten gevolge van corona.

Programma bestuur ca.

Financieel beleid

De raad en college hebben vaker een tussentijds overleg over de financiële situatie, zodat ook buiten de jaarlijkse momenten er een beter gezamenlijk beeld ontstaat. Hierover worden concrete afspraken gemaakt (gecoördineerd en voorbereid door de wethouder financiën).

We zoeken en benutten creatieve ruimte bij het opstellen van de begroting.

De reservepositie moet voldoende zijn om de toekomst aan te kunnen.

Participatie

Overheidsparticipatie

Als raad willen we vroegtijdig aangehaakt worden bij initiatieven vanuit de samenleving, waarbij sprake is van overheidsparticipatie. Betrokkenheid kan leiden tot een spanningsveld met waar de raad (nog) over gaat in een dergelijk traject en wat de raad kan waarmaken in verband met tijd en prioritering. Daarom wil de raad in de komende jaren daarover met het college samen lerend optrekken en experimenteren. We vragen het college of de ambtelijke organisatie hiervoor een voorstel te doen, waarbij we denken aan het lerend evalueren als bij Noordmanshoek of het ervaring opdoen met de Participatie Start Up.

Participatie Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet stimuleert vroegtijdige participatie. Daarmee kan de gemeente op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De regels voor participatie gelden voor de diverse wettelijke instrumenten die in de Omgevingswet zijn opgenomen, bijvoorbeeld de omgevingsvisie, het omgevingsplan en het projectbesluit. De gemeente moet aangeven hoe ze het participatiebeleid gaan invullen. Wij vinden het van belang om samen met het college met het oog op de rol van de raad de effecten van deze participatieverplichtingen als gevolg van deze nieuwe wet te verkennen.

Vormgeving participatie in format raadsvoorstellen

Aan de format van raadsvoorstellen en bij startnotities wordt een kopje over participatie toegevoegd. Daarin wordt beschreven hoe participatie is of wordt vormgegeven, welke mijlpalen worden voorzien, het tijdsplan, de rol van de raad, de rol van de inwoners en maatschappelijke partners etc.

Experimenteren met nieuwe instrumenten

Wij vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners, ondernemers en partners betrokken worden bij beleidsprocessen of projecten binnen onze gemeente. We willen daarom graag experimenteren met nieuwe instrumenten, zoals een burgerforum of – beraad, om daarmee mogelijk groepen te bereiken die we nu wat moeilijker bereiken. We gaan daarom een experiment uitvoeren in zowel het sociaal domein als het fysiek domein en vragen het college samen met ons hiervoor tot een uitvoerbaar plan te komen.

Overlegvormen raad dichterbij de inwoners

Aan het einde van de vorige raadsperiode is het BOB-vergadermodel geëvalueerd. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanbevelingen die door de nieuwe raad (via het presidium) nader worden uitgewerkt in samenwerking met de griffie. Eén van de aanbevelingen is een andere invulling van de eerste B (Beeldvorming): werken met verschillende vormen, laagdrempelig en informeel en daarmee overlegvormen dichterbij de inwoners te hebben. Vaker op locatie en/of kiezen voor een andere plek dan de raadszaal. Het presidium heeft nadere uitwerking van deze aanbeveling als eerste prioriteit bestempeld. Het presidium heeft inmiddels een voorstel van de griffie voor uitvoering vastgesteld. Wij als raad vinden het belangrijk om dit voorstel in de komende periode in praktijk te brengen.

Raadsbreed samenwerken

Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van raad en college om uitvoering te geven aan de opgaven waarvoor de gemeente staat, ieder vanuit haar eigen rol. De raad vindt het belangrijk om nadrukkelijk betrokken te zijn bij de in deze strategische raadsagenda benoemde majeure opgaven en daarover regelmatig overleg te voeren met het college of de portefeuillehouder, ook in de vorm van een informeel Benen op Tafel overleg (BoT), waarin we constructief samen kunnen sparren over dilemma's die zich voordoen rondom grote beleidsthema's, gebiedsopgaven of complexe opgaven.

We zijn ons bewust van onze rol als raad en willen inzetten om steeds meer toe te bewegen naar een meer kaderstellende invulling van onze rol, tenzij we dit op bepaalde dossiers aan de voorkant anders hebben afgesproken met het college.

We vragen daarentegen van het college ook een bewustzijn om ons te faciliteren om deze rol goed te kunnen vervullen.

Hiervoor is het van belang dat we samen als raad en college goed met elkaar in verbinding zijn en blijven, de ander informeren of zelf om informatie vragen, ons ervan bewust zijn dat houding en gedrag belangrijk zijn en dat we elkaar aanspreken als de samenwerking niet goed verloopt. Daarbij vragen we de voorzitter van de raad en de griffier hierop alert te zijn en tijdens een aantal reguliere overleggen (BoT) een moment op de agenda te reserveren om stil te staan bij hoe het gaat.

Bij de behandeling van raadsvoorstellen is er ruimte voor de inbreng vanuit iedere fracties. Daarbij is het van belang de inbreng respectvol te behandelen en dat er in de basis ook bereidheid is dat er met de inbreng vanuit alle fracties wat gedaan wordt en niet alleen met die van de coalitiepartijen.

De raadsagenda is dynamisch en wordt, zoals al eerder aangegeven, jaarlijks in de aanloop naar de kadernota in het voorjaar door de raad geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd en concreter gemaakt. Op deze manier kunnen eventuele aanvullende ambities een plek krijgen als daarvoor financiële middelen nodig zijn.

Tot slot

Met deze dynamische, strategische raadsagenda wil de raad voor de komende vier jaar een gezamenlijke start maken voor een nieuwe samenwerking als raad, waar we met elkaar, het college en met en voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners willen werken aan de opgaven, waarvoor de gemeente de komende vier jaar voor staat.

Olst-Wijhe, 5 juli 2022

De fractievoorzitters van
Gemeentebelangen Olst-Wijhe

CDA

VVD

PvdA

GroenLinks

D66

Partij voor de Sport

Bijlage

Onderwerpen voor in de bijlage

Hieronder vindt een opsomming plaats van overige onderwerpen die door de verschillende fracties expliciet naar voren zijn gebracht en die zij van belang achten. Deze onderwerpen zijn niet door alle fracties gedeeld als prioritaire onderwerpen en zijn derhalve niet terecht gekomen op de strategische raadsagenda.

Deze onderwerpen zijn echter wel van groot belang, omdat er is afgesproken dat dit onderwerpen zijn waar de fracties graag betrokken willen zijn bij de uitwerking van voorstellen op deze onderwerpen door het college en er wordt bij de jaarlijkse actualisatie steeds nadrukkelijk gekeken of er onderwerpen zijn die wellicht door de andere fracties gedeeld worden en wel naar de strategische agenda overgeheveld worden.

Bij de actualisatie van de raadsagenda is het dan ook goed jaarlijks deze lijst met bijlagen steeds weer goed tegen het licht te houden, net als de strategische raadsagenda zelf.

PvdA:

- Monumentenvisie
- Versterken sociale basis

GL en PvdA:

- Mobiliteit

GL:

- Inzetten op herstel biodiversiteit met een gebiedsgerichte aanpak, gebruik makend van lokale kennis, inzet en organisaties
- Creatief en ruimhartig armoedebeleid met speciale aandacht voor voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien

CDA:

- Lokale economie

VVD:

- Economie en bedrijvigheid

PvdA:

- Economische visie

GB:

- Leefbaarheid

PvdS:

- Sportbeleid vanwege beweegarmoede
- Komen tot een preventieakkoord

PvdS en D66:

- Lichamelijk en geestelijke gezondheid

D66:

- Masterplan ruimtelijke en structuurontwikkeling Olst-Wijhe. Strategische toekomstvisie ontwikkelen met waar we bepaalde functies willen ontwikkelen of waar in de toekomst bepaalde gebieden mogelijk van functie zullen veranderen. Daar nu al op sturen, programmeren en daarmee de lobby richting markt en hogere overheden opstarten

D66, PvdS en PvdA:

- Procesafspraken maken om samen met maatschappelijke partners visies en beleid te ontwikkelen en hen direct mede-eigenaar te maken van de uitvoering ervan. Doel hiervan is een beter uitvoerbaar beleid, dat ook breed gedragen wordt. De concept Woonvisie is samen met maatschappelijke partners en met een uitgebreide participatieronde opgesteld. Dit is een goed voorbeeld, dat navolging verdient.